TaylorWessing

Potenciál *ad hoc* arbitráže vo svetle aktuálnej monopolizácie slovenskej inštitucionálnej arbitráže

JUDr. Andrej Leontiev, LL.M.
Taylor Wessing, Bratislava
Partner, advokát

26. apríl 2016 Bratislava

Obsah

01 > Inštitucionálna v. *ad hoc* arbitráž

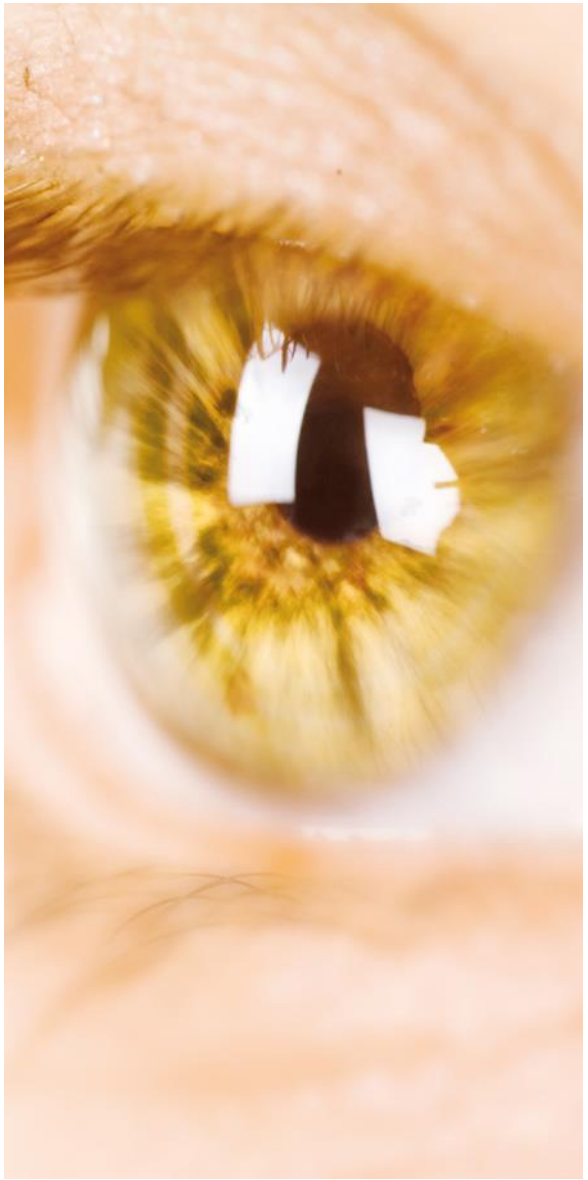
02 > Výhody inštitucionálnej arbitráže

03 > Výhody *ad hoc* arbitráže

04 > Monopolizácia inštitucionálnej arbitráže

05 > Prehľad právnej úpravy stálych arbitrážnych súdov vo vybraných krajinách Európy

06 > *Ad hoc* arbitráž ako odpoveď na monopolizáciu?

Inštitucionálna arbitráž

> Ide o arbitráž pod záštitou a podľa pravidiel niektorej zo stálych arbitrážnych inštitúcii (napr. VIAC, LCIA, ICC)
> Strany vo svojej rozhodcovskej zmluve alebo doložke odkážu na pravidlá niektorej arbitrážnej inštitúcie, podľa ktorých sa zaväzujú riešiť svoje spory

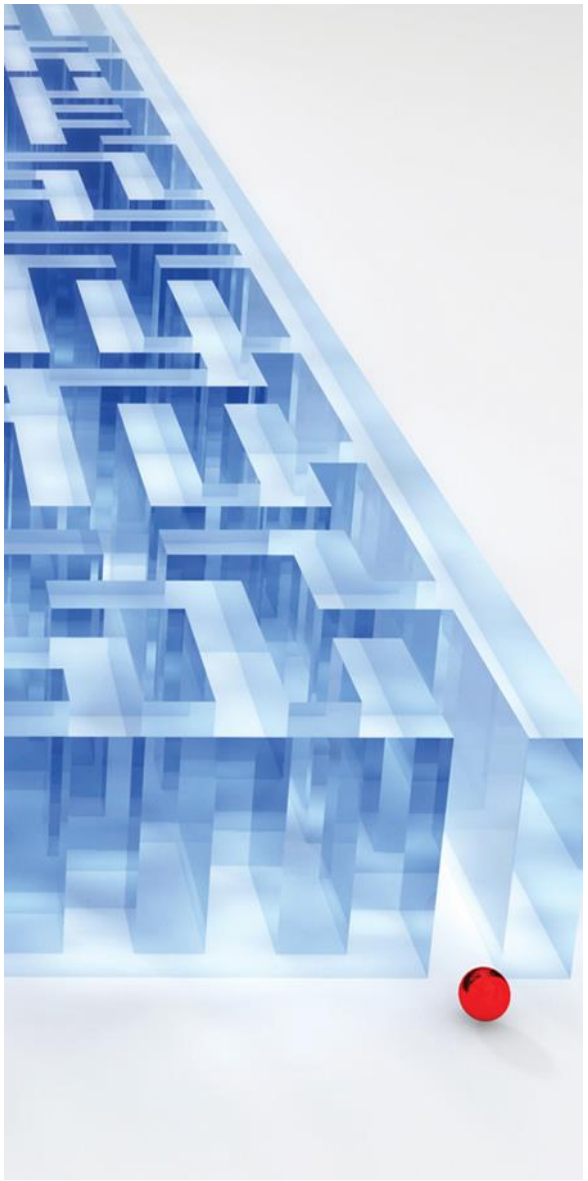
Ad hoc arbitráž

> Alebo aj neinštitucionálna arbitráž, t.j. nie je spravovaná žiadnou arbitrážnou inštitúciou
> Uprednostňovaná hlavne odborníkmi na arbitráž, ktorí si vedia upraviť procesný postup podľa svojich potrieb a preferencií

Výhody inštitucionálnej arbitráže

- Možnosť využitia osvedčených pravidiel a procesných postupov arbitrážnej inštitúcie
- Manažment arbitrážneho konania a administratívna podpora zo strany profesionálneho personálu
- Dohľad nad kvalitou rozhodcovských rozsudkov (napr. ICC)
- Vopred určená resp. určiteľná výška poplatkov
- Pomoc pri ustanovení rozhodcov
- Zabezpečenie priestorov, technických zariadení a iného vybavenia

Výhody ad hoc arbitráže

- Úplná sloboda strán pri organizácii rozhodcovského konania
  - Možnosť určiť resp. napísať svoje vlastné pravidlá
  - Možnosť dohodnúť sa na vlastnom časovom harmonograme konania
  - Možnosť dohodnúť sa na postupe ustanovenia rozhodcov
- Možnosť zvoliť si osvedčené pravidlá pre *ad hoc* arbitrážne konanie (napr. arbitrážne pravidlá UNCITRAL)
- Nižšie poplatky rozhodcovského konania
  - Neplatia sa administratívne poplatky inštitúcie
  - Neplatí sa registračný poplatok pri podaní žaloby
  - Možnosť dohody o výške odmeny rozhodcov
- Vyššia miera dôvernosti

Monopolizácia inštitucionálnej arbitráže (1)

- Nepriama novela zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní prostredníctvom zákona č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Súčasné znenie § 12 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní:

  „Zriaďovateľom stáleho rozhodcovského súdu so sídlom na území Slovenskej republiky môže byť len záujmové združenie právnických osôb, národný športový zväz, Slovenský olympijský výbor, Slovenský paralympijský výbor alebo komora zriadená zákonom. Právnická osoba je povinná na svoje náklady zriadiť a udržiavať stály rozhodcovský súd, ak to ustanovuje osobitný predpis.“

Monopolizácia inštitucionálnej arbitráže (2)

> Schválené znenie § 12 ods. 1 účinné od 1. januára 2017:

„Zriaďovateľom stáleho rozhodcovského súdu so sídlom na území Slovenskej republiky môže byť len národný športový zväz alebo komora zriadená zákonom. Právnická osoba je povinná na svoje náklady zriadiť a udržiavať stály rozhodcovský súd, ak to ustanovuje osobitný.“

05. Prehľad právnej úpravy stálych arbitrážnych súdov vo vybraných krajinách Európy

	Kto môže založiť stály rozhodcovský súd pre riešenie obchodnoprávnych sporov	Počet stálych rozhodcovských súdov pre riešenie obchodnoprávnych sporov	Najčastejšie využívaný stály rozhodcovský súd pre vnútroštátne obchodnoprávne spory
Česká republika	SRS môžu byť zriadené len iným zákonom alebo len vtedy, ak ich zriadenie výslovne pripúšťa iný zákon	3	Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky
Maďarsko	SRS môžu byť zriadené len národnými obchodnými komorami alebo ak to pripúšťa osobitný zákon	5 (z toho 2 zriadené národnými obchodnými komorami a 3 zriadené podľa osobitného zákona)	Arbitrážny súd pri Maďarskej obchodnej a priemyselnej komore
Rakúsko	Založenie SRS nie je osobitne regulované zákonom; SRS môže zriadiť každá FO alebo PO s právnou subjektivitou	Oficiálne číslo nie je k dispozícii; niekoľko vysoko špecializovaných SRS	Rozhodcovský súd pri Viedenskej obchodnej komore
Poľsko	Založenie SRS nie je osobitne regulované zákonom; SRS môže zriadiť každá FO alebo PO s právnou subjektivitou	Viac ako 50 (vnútorné predpisy SRS musia byť v súlade s poľským občianskym súdnym poriadkom, ktorý upravuje rozhodcovské konanie)	Arbitrážny súd pri Poľskej obchodnej komore vo Varšave
Francúzsko	Založenie SRS nie je osobitne regulované zákonom; SRS môže zriadiť každá FO alebo PO s právnou subjektivitou	Okolo 20 (SRS musia vo svojich stanovách uviesť, že arbitráž je predmetom ich činnosti)	Medzinárodný rozhodcovský súd Medzinárodnej obchodnej komory (ICC)

Ad hoc arbitráž ako odpoveď na monopolizáciu?

- V prípade absencie alternatív v rámci stálych arbitrážnych súdov môže narastať záujem o *ad hoc* arbitráž
- Vytvorenie vlastných pravidiel pre *ad hoc* arbitráž, resp. guidelines (*best practice*), ktorými by sa v praxi riadili advokátske kancelárie a advokáti praktizujúci arbitráž
- Možné praktické dôsledky:
  - Možnosť zapracovať riešenia na problémy praxe vznikajúce počas rozhodcovského konania do arbitrážnych pravidiel resp. guidelines
  - „Obídenie“ stálych rozhodcovských súdov pri zachovaní kvality a efektívnosti rozhodcovského konania

Ďakujem vám za pozornosť!

JUDr. Andrej Leontiev, LL.M.
Taylor Wessing Bratislava
Partner, advokát
a. leontiev@taylorwessing.com
+421 2 5263 2804

